

SANASTO

allergiaterveysajattelu allergioiden syntyyn voidaan vaikuttaa omilla elintavoilla läpi elämän: voidaan vähentää allergioiden yhteiskunnallista haittaa, ympäristö nähdään allergian aiheuttajan sijaan allergiaterveyden eli allergioiden ennaltaehkäisyyn ja jo olevien oireiden lievityksen lähteenä

allergeeni allergiaa aiheuttava aine tai tekijä, herkistävä aine

allerginen nuha yleisin hengitystieallergian muoto, ilmenee allergeenialtistuksen jälkeen, kuten siitepölynuha, usein atooppiseen taipumukseen liittyvä

allergiset silmäoireet yliherkkyysoireilu, silmien kutinaa, punoitusta, kyynelvuotoa, kirvelyä, roskan tunne silmässä, allerginen silmätulehdus

anafylaktinen sokki vasta-aineen laukaisema koko elimistön äkillinen, voimakas ja vakava yliherkkyysoireusreaktio, joka voi olla hengenvaarallinen

antihistamiini allergialääkeryhmä, joka lievittää tai poistaa allergiaoireet

estämällä histamiinin eritystä ja sen vaikutusta

atooppinen ihottuma herkistysihottuma, tulehduksellinen, pitkäaikainen ihosairaus, liittyy perinnölliseen taipumukseen

atopia luontainen yliherkkyysoireus, perinnöllinen taipumus sairastua atooppiseen oireiluun, esimerkiksi atooppinen ihottuma, heinänuha ja allerginen astma

farmakologia lääkeaineoppi, jossa tutkitaan lääkeaineita sairauksien ehkäisyyn ja parantamiseen

histamiini allergisessa reaktiossa ja tulehduksissa vapautuva aine, joka aikaansaa allergiset oireet

hygieniahypoteesi teoria, joka perustuu mikrobiologiseen ympäristöön, esim. raskausajan ja varhaislapsuuden liian vähäiseen mikrobialtistukseen

igE immunoglobuliini E, nopeaan allergiaan liittyvä vasta-aine, jota voidaan mitata verestä

ihopistokoe prick-testi, jolla tutkitaan nopeaa allergiaa, jossa ihoa pistetään neulalla allergeenitipän läpi

immunologinen vastustuskykyyn, ihmisen puolustusjärjestelmään liittyvä

Kansallinen allergiaohjelma 2008–2018 on toimenpideohjelma, joka avaa allergiahoidon nykysuositukset

kosketusihottuma, nopea tai hidas ihottuma, joka syntyy allergeenin tai myrkyllisen aineen suorasta kosketuksesta ihoon

lääkeallergia lääkeyliherkkyysoireus yhtä tai useampaa lääkettä vastaan, iho- ja ruoansulatusoireita, yleisin oire ihottuma

mikrobialtistus ihmisen ympäristössä olevat mikrobit eli virukset, bakteerit, home- ja hiivasieni-itiöt

normaalifloora ihmisessä tai eläimissä esim. iholla, suolistossa ja limakalvoilla normaalisti elävä tavallinen mikrobisto, joka on yleensä haitaton ja estää osaltaan haitallisten mikrobien kasvua

Prick-testi ihopistokoe, jolla tutkitaan nopeaa allergiaa

ristiallergia allergia, jonka oireet tulevat esille jonkun muun kuin varsinaisen allergeenin aiheuttamana, esim. koivuallergikon yliherkkyys omenalle

ruoka-aineallergia ruoka-aineyliherkkyys, allergeeninä toimivat ruoassa olevat aineet, hyvin erilaisia iho- ja ruoansulatusoireita, lievistä ei tarvitse välittää, vakavia oireita aiheuttavat ruoka-aineet jätetään pois ruokavaliosta

siedätyshoito yliherkkyyden vähentämishoito, pitkäaikaisten allergiaoireiden hoitomuoto, jossa potilaaseen pistetään pieni määrä allergian aiheuttajaa, jolloin keho muuttuu hiljalleen vastustuskykyisemmäksi siedätettyä allergeenia kohtaan, allerginen nuha, ampiaisen ja mehiläisen pistoallergian hoitomuoto

tulehdussairaus infektiosairaus, taudinaiheuttajan tunkeutuminen elimistöön sen ulkopuolelta